

Dr. Branislavu Matouškovi k jubileu

To anniversary of Dr. Branislav Matoušek

Životopis Dr. Braňa Matouška je podrobně popsán jinde, stejně jako jeho činnost ať již vědecká nebo organizační. Nechci také přát pouze „hlavně zdraví a mnoho dalších let“. Spíše tedy několik řádků jak z hlediska člověka, který zná Braňa od jeho publikačních začátků, tak toho, kdo mohl sledovat téměř půl století – od poloviny 50. do začátku 90. let – vědecký i organizační vývoj ornitologie na území bývalého Československa a trochu i mimo ně.

Vzhledem k tomu, že již Braňův otec František Matoušek byl kromě civilního zaměstnání významný ornitolog, je z biografii otce dostatečně známo, že z pracovních důvodů převedl za první republiky rodinu z moravské Hané do Trnavy. Braňo se ovšem narodil již v Trnavě, i když první rok po válce (1945/1946) studoval na gymnáziu v Přerově a první semestr vysokoškolského studia absolvoval u docenta Černého na tehdy Biologické fakultě KU v Praze. Jinak zůstal Trnavě a Bratislavě věrný po celý život. V této rodinné diagnóze mně však vždy přišly zajímavé jazykové zájmy a práce Braňovy na slovenské zoologické nomenklatuře. Měl na to sice nepopíratelně vliv i jeho hlavní vysokoškolský učitel na UK v Bratislavě, prof. Dr. O. Ferienc, ale speciálně zájem o nomenklaturu si vysvětluji spíše Braňovými charakteristickými vlastnostmi, které jsou v celé jeho práci i zaměření patrné: snahou po uspořádanosti jakéhokoliv systému, se kterým pracuje, a snahou po až minuciózně perfektní dokonalosti výsledku.

Jako téměř všichni z naší poválečné ornitologické generace, Braňo začínal faunistikou. Nebylo divu: československá ornitologie a její organizační zajištění v Československé společnosti ornitologické (ČSO) před 2. světovou válkou bylo založeno – stejně jako v jiných zoologických oborech – do velké míry na základním výzkumu fauny. A pozorování a určování ptáků v terénu bylo také první fází každého začínajícího ornitologa. Již v prvé rozsáhlé práci o ptactvu Trnavska se však ukázal

Braňův hlubší zájem o důkladné zpracování zvoleného tématu – nejen pouhou registrací dat, ale jejich návazností na širší prostorové i časové vztahy. Vrcholem jeho faunistického snažení byla moderní syntéza znalostí o slovenském ptactvu, s kritickým zhodnocením pokud možno kompletní literatury. Již v tomto díle bylo možné vidět Braňovo životní určení muzeálního pracovníka. K faunistice tím však přistupovala i další odvětví. První – sběratelské zaměření se ukázalo zejména v oologii, ovšem nejen po stránce sběru materiálu, ale již v publikaci slovenské oologie. To bylo vlastně pro území Slovenska i Česka první vědecké zhodnocení tehdy ještě značně rozšířené sběratelské činnosti a někdy až neblahé vášně. Druhým odvětvím byla taxonomie a vyjasňování taxonomických problémů některých druhů na Slovensku. Po té stránce se domnívám, že Braňův exaktní přínos k taxonomickým znalostem zpracovávaných druhů je dodnes nedoceněný. Sběrné expedice, směřující zejména na jihovýchod Evropy a do Malé Asie, byly spíše jen doplňkem pro sbírkové fondy a širší biogeografické poznatky.

Nejsem povolán uvažovat nad Braňovou organizační činností vyplývající ať již z jeho postavení či až fanatického zájmu o uskutečnění toho, co považoval pro slovenskou ornitologii za správné. Osobně jsem ocenil zejména jeho nevšední snahu o úplnou evidenci údajů o slovenské avifauně, ať již v samotných pracích, nebo v bibliografiích či i tak úřednické, časově však náročné práci jako byl soupis ornitologických periodik v knihovnách na území bývalého Československa. Tento soupis kromě sepsání slovenské části ještě zpřístupnil publikačně. Nemenší zásluhu – spolu s doc. ing. A. Randíkem – má na založení Slovenské ornitologické společnosti. K tomu však bych rád připojil několik slov. Činnost bývalé Československé společnosti ornitologické dlouho zůstávala omezena téměř jen na výroční schůzi a valnou hromadu v Praze a exkurzi. Také

funkce jednoho Slováka jako místopředsedy (O. Ferianc, B. Matoušek, A. Randík) byla spíše distanční. Teprve v 70. letech se prosadil návrh na zřízení poboček, které měly rozšířit činnost a zejména aktivitu společnosti do menších regionů včetně Slovenska. Ne všichni tehdejší funkcionáři výboru ČSO takové řešení a zejména pak zřízení samostatné slovenské společnosti podporovali. Nicméně toto dělení svými pozitivy převážilo a ukázalo se jako nevyhnutelné. Že kořeny prvotních sporů byly zakotveny spíše v osobní než jakékoliv jiné rovině, ukázalo se jasně v činnosti v r. 1968 založené ornitologické sekce Čs. společnosti zoologické. Ta byla založena právě pro podporu oživení odborných aktivit v ornitologii a její pracovní skupiny vedli jak čeští, tak slovenští pracovníci, aniž by došlo k potřebě nějakého formálního dělení. Nicméně založení Slovenskej ornitologickej spoločnosti silně aktivizovalo slovenskou ornitologii. Braňo Matoušek také okamžitě pochopil, že každá společnost potřebuje svůj časopis a tak kromě muzejního periodika se zasloužil o založení časopisu *Tichodroma*. A je škoda, že se mu ještě

ve funkci ředitele Slovenského Národného múzea nepodařilo uskutečnit další záměr – založit profesionální slovenskou kroužkovací stanici.

Ještě snad k poslední stránce zájmů a činnosti Braňa – je to historie ať již muzejnictví, zoologie či ornitologie. Na území asi celé střední Evropy není povolanejší osoby, která s takovou důkladností tyto otázky zpracovává. Rozsah jeho práce a výsledků je až ohromující. Ovšem pro stovky stránek se jen těžko hledá možnost publikování, nehledě na to, že tyto problémy jsou vůbec zejména mladými a spíše biologicky než historicky či muzeálně pracujícími ornitology nepovažovány za hlavní. Myslím však, že by Braňo neměl být podobnými postoji zklamán a znechucen, a pro prezentaci svých výsledků využít nových mediálních možností. Odborníci si jeho nadmíru poctivé práce vždy najdou.

A závěr bych formuloval krátce. Samostatná slovenská ornitologie měla štěstí, že měla v druhé půli 20. století a při svém organizačním zajišťování Braňa Matouška. Proto nakonec totéž, co na začátku: hlavně zdraví a mnoho dalších let.

Karel Hudec

RNDr. Branislav Matoušek, CSc. sedemdesiatpäťročný

RNDr. Branislav Matoušek, CSc. seventy five years old

Slovenská ornitológia má napriek krátkej histórii mnoho významných osobností, ktoré výraznou mierou prispeli k rozvoju tohto vedného odboru u nás. Jedným z nich je i náš popredný ornitológ, zoológ a muzeológ RNDr. Branislav Matoušek, CSc. Len prednedávnom sme si pripomenuli jeho významné okrúhle životné jubileum a už je tu jeho ďalšie výročie – sedemdesiate piate. Pri tejto príležitosti si osobnosť dr. Matouška uctila i celá slovenská ornitologická obec usporiadaním 20. stredo-slovenskej ornitologickej konferencie s med-

zinárodnou účasťou pod názvom Aplikovaná ornitológia 2008, ktorá sa konala vo Zvolene v septembri tohoto roku. Túto milú príležitosť si radi pripomíname aj my na stránkach nášho ornitologického časopisu. Vyjadrujeme tým súčasne aj uznanie a vďaka za celoživotnú prácu, ktorú jubilant vykonal, a veríme, že ešte vykoná pre slovenskú ornitológiu. Pretože kompletná biografia ako i bibliografia prác dr. Matouška boli publikované v *Tichodrome* už pri iných príležitostiach (Feriancová-Masárová 1993, Okáli 1993, Trnka 1993), naposledy pri

jeho sedemdesiatinách (Feriancová-Masárová 2004), na tomto mieste chceme vyzdvihnúť a poukázať na tú druhú, skrytú a menej známu stránku osobnosti a práce nášho jubilanta.

Každý kto mal možnosť sa osobne s dr. Matouškom poznať a spolupracovať s ním musí oceniť najmä jeho obrovskú pracovitosť, zanietenosť a precíznosť. Tá sa prejavila nielen v rozsiahlej vedeckej a publikačnej činnosti (viac ako 300 citácií!) a organizačných aktivitách realizovaných i v rámci Slovenskej ornitologickej spoločnosti, pri zrode ktorej stál a ktorej bol prvým tajomníkom a neskôr dlhoročným predsedom, ale tiež pri vydávaní nášho časopisu *Tichodroma*, ktorého dvadsiaty ročník vychádza práve tohto roku. Dr. Matoušek bol jeho prvým zostavovateľom a vedeckým či výkonným redaktorom a tieto funkcie zastával s menšími obmenami či prestávkami až do r. 2004 (spolu 13 ročníkov!). Je zrejmé, že tak ako sa počas tohto dlhého obdobia menila a vyvíjala technika tlače a vydávania publikácií (od prepisovania rukou písaných rukopisov na blany po editovanie v zložitých počítačových programoch) musel sa tomu prispôbiť aj spôsob redigovania časopisu. A tu sa prejavila zas obrovská húževnatosť a cieľavedomosť jubilanta, ktorý sa s jediným cieľom – zvýšiť kvalitu a možnosti vydávania nášho časopisu v 64 rokoch naučil za pomoci svojho syna výborne ovládať počítač. Zakúpil si kompletne technické vybavenie (počítač, skener, tlačiareň, softvér) a tak na nasledujúcich 7 rokov vybudoval a „prevádzkoval“ kompletne edičné stredisko *Tichodromy*.

Ďalšou významnou a mnohým známou črtou jeho osobnosti je ústretovosť, priateľskosť a ochota. Viacerým z nás, i mladším ornitológom, bol často nápomocný pri riešení rôznych odborných i pracovných problémov, a to tak pri osobných stretnutiach alebo ako posudzovateľ či člen štátnicových komisií, komisií pre obhajobu dizertačných prác, výberových komisií na funkčné resp. pracovné miesta a pod. Vždy sa intenzívne zaujímal a podporoval odborný rast svojich kolegov, za ktorých považoval všetkých ornitológov. Aj týmto spôsobom, a dnes si myslíme že cieľavedome, sa intenzívne podieľal na budovaní a rozširovaní profesionálnej ornitologickej obce. I vďaka tomu ornitológia patrí v sú-

časnosti k jedným z najsilnejších zoologických vedných disciplín na Slovensku.

Popri všetkom, čo dr. Matoušek dosiahol a dokázal na poli vedeckom a profesnom si stále zachoval svoju, po rodičoch získanú skromnosť. Celý život nechával za seba hovoriť výsledky svojej práce. A to sa týka aj jeho prístupu k ľuďom. Mnohí si ešte spomíname, akí sme boli hrdí, vyznamenaní ale i prekvapení, keď nás priateľsky pochválil alebo sa úprimne zaujímal o našu prácu či si s nami dokonca kolegiálne potykal. A to či už ako radový pracovník, predseda SOS alebo generálny riaditeľ SNM.

Záverom chceme poukázať ešte na jednu obdivuhodnú schopnosť nášho jubilanta, a to výnimočný dar reči a schopnosť pamätať si a triediť historické fakty. Cit pre históriu získal už v detstve od svojich rodičov (obaja boli vášniví zberatelia a etnografi) ale jeho historické začiatky výrazne ovplyvnilo stretnutie so známym historikom a znalcom starých jazykov, konkrétne latinčiny, gréčtiny a hebrejčiny PhDr. Ovídiom Faustom, ktorý v tom čase bol zamestnancom Krajského múzea v Trnave. Vďaka pretrvávajúcemu záujmu o históriu sa dr. Matoušek stal i jedným z najvýznamnejších historikov zoológie na Slovensku. Obdivuhodné sú aj osobné spomienky na jeho začiatky, kolegov a dobu v ktorej žil a pracoval. Je len škoda, že doteraz neboli aj knižne spracované, pretože by určite boli obrovským zdrojom poznania nielen pre nás ale i nasledujúce generácie.

Dr. Matoušek je a bude stále pre mnohých z nás veľkým vzorom. A to nielen pre výsledky, ktoré dosiahol vo svojej vedeckej práci či v zamestnaní, ale predovšetkým pre jeho charakterové vlastnosti. Sme hrdí, že sa môžeme pokladať za jeho priateľov, kolegov, spolupracovníkov.

Vážený pán RNDr. Branislav Matoušek, CSc., milý Branko, v mene členov Slovenskej ornitologickej spoločnosti, členov redakčnej rady časopisu *Tichodroma* ako i vo vlastnom mene Ti chceme poďakovať za všetko, čo si urobil pre slovenskú ornitológiu, pre svojich priateľov a kolegov a keďže vieme, že máš ešte veľa plánov do budúcnosti, popri zdraví aj veľa ďalšej energie a pracovnej pohody na ich realizáciu.

Literatúra

FERIANCOVÁ-MASÁROVÁ Z. 1993: RNDr. Branislav Matoušek, CSc. – 60 ročný. — *Tichodroma* 6: 11–14.

FERIANCOVÁ-MASÁROVÁ Z. 2004: RNDr. Branislav Matoušek, CSc. 70 ročný. — *Tichodroma* 16: 97–123.

OKÁLI I. 1993: Ornitologické zbierky Slovenského národného múzea a podiel B. Matouška na ich budovaní. — *Tichodroma* 6: 15–17.

Trnka A. 1993: Ornitologické výskumy RNDr. B. Matouška, CSc. na rybníkoch pri Trnave a ich význam pre poznanie avifauny Slovenska. — *Tichodroma* 6: 19–23.

Alfréd Trnka, Anton Krištín & Rudolf Kropil

K päťdesiatke RNDr. Stana Harvančika

On the fiftieth anniversary of RNDr. Stano Harvančík

Partizánske bolo dňa 21. 10. 1958 v znamení narodenia jedného z našich súčasných najkvalitnejších terénnych ornitológov, fotografov a popularizátorov prírody, dobrého kamaráta a kolegu Stana. Od malička bol pod drobnohľadom dvoch starších sestier – učiteliek a ako hovorieva sám jubilant „do prírody ma od malička brával otec – rybár a hubár, ktorému vďačím za prvé kontakty s prírodou“. Už ako žiak na základnej škole sa stretol so spriaznenou dušou, Lacom Šnirerom a spoločné vychádzky za vtákmi a neskôr ornitologické výskumy robia spolu dodnes. Počas času stráveného na gymnáziu sa k nim pridala Andrej Dubravský. Už na základnej škole (navštevoval v rokoch 1965–1974 v Partizánskom) sa zúčastnil dvoch ročníkov prírodovedných súťaží s tematikou vtákov, kde veľmi dobre obstál. Zároveň si uvedomil, že ornitológia a zoológia je to, čo by chcel robiť raz profesionálne. Popri štúdiu na gymnáziu v Partizánskom (1974–1978) sa úspešne umiestnil v biologických olympiádach s prácami „Avifauna Hornonitrianskej kotliny pri Partizánskom“ a „Vodné a pri vode žijúce vtáctvo časti Záhorskej nížiny v okolí Gbelov v rokoch 1973–1977“. Na Záhorie chodieval od útleho detstva k starým rodičom, uchvátila ho vtedy ešte málo dotknutá príroda Záhoria a tento kraj si natrvalo zamiloval a veľmi rád sa tam vracia dodnes. V tomto období sa prvý autor tohto článku s ním stretol po prvý krát. Bolo to v Nitre na konferencii Dravce 1977 (vo

Vlastivednom múzeu), kde každého okamžite upútal jeho veľký záujem o vtáctvo a prírodu, a na to obdobie aj mimoriadne kvalitné poznanie biológie tých „najtajnejších“ druhov vtáctva. Vyštudoval odbor všeobecná biológia, špecializácia parazitológia na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave (1978–1983). Tam sa zúčastňuje prácami aj Študentskej vedeckej

Fotenie vylietaných mláďat výriky pre knihu *Sovy Slovenska* vo fotografii, Piešťany, 15. 7. 2008 (Foto: A. Dubravský).
*Photographing of Scops Owl fledglings for book *Owls of Slovakia in pictures*, Piešťany, July 15, 2008*
(Photo by A. Dubravský).

a odbornej činnosti (ŠVOČ), kde sa dostal aj do medzinárodného kola v Moskve. V r. 1986 zložil v Bratislave na PF UK štátnu rigoróznú skúšku (s titulom RNDr.) u akademika Rosického. Od r. 1988 je ženatý s manželkou Ankou, majú syna Stanislava (1989), ktorý ako sa zdá, pôjde v otcových šľapajách.

Jeho prvým profesionálnym kontaktom v ornitológii bol doc. Walter Černý, u ktorého sa prihlásil na 1. mapovanie hniezdneho rozšírenia vtákov v Československu v r. 1975 a od ktorého dostal krásny a povzbudivý list. Sám Stano spomína, že „žiaľ, čoskoro po tomto liste zomrel, takže sme sa nikdy osobne nestretli“. Ako na svoj prvý osobný ornitologický kontakt spomína na návštevu Ing. A. Randíka (1975), ktorý v rokoch 1973–1977 organizoval mapovanie na Slovensku a na ktorého ho odkázal práve doc. Černý. Stano však nikdy nezabudne spomenúť, že jeho najväčším učiteľom, najmä čo sa týka odchyty a krúžkovania, bol ujko Viliam Kubán. Mal ho veľmi rád a okrem toho, že sa často stretávali, viedol s ním rozsiahlu korešpondenciu, v ktorej sa informovali o aktuálnych ornitologických novinkách a Stano si vždy našiel v listoch aj niečo typicky Kubánovsky zábavné (možno by stálo za to dať to niekedy dokopy). Po absolvovaní univerzity od r. 1983 do r. 2000 pracoval ako zoológ v Tribečskom múzeu v Topoľčanoch, čo bolo jeho od detstva vysnívané zamestnanie, a nebyť rôznych okolností, pravdepodobne by tam zotrval do dôchodku. Vybudoval tam pomerne rozsiahlu zbierku vtákov a cicavcov v spolupráci s preparátorom Vilémom Borúvkom z Opavy, neskôr po rozdelení ČSFR preparoval profesne aj sám. Jeho preparáty sú deponované taktiež v múzeu v Antole, Stredoslovenskom múzeu v Banskej Bystrici, v Slovenskom múzeu ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši, v Slovenskom národnom múzeu Bratislava, v Oravskom múzeu, v Liptovskom múzeu Ružomberok, viacerých informačných strediskách Štátnej ochrany prírody SR, ZOO Bojnice a ďalších inštitúciách. Už ako žiak ZŠ vypreparoval prvé exponáty vtákov do školského kabinetu a neskôr aj do Gymnázia v Partizánskom, a slúžia tam dodnes. Ako múzejník zrealizoval aj množstvo výstav (napr. Vtáctvo okresu

Topoľčany vo fotografii S. Harvančíka, Vodné a pri vode žijúce vtáctvo okresu Topoľčany, 10 rokov Táborov ornitologických sekcií ZO SZOPK Partizánske a Bojnice) a uskutočnil nespočetné množstvo prednášok s diapozitívmi pre školy. Z preparátov, ktoré za 17 rokov pôsobenia v múzeu nazhromaždil, doteraz jeho nástupcovia robia výstavy a expozície. Sám stále nie je celkom vyrovnaný s tým, že sa mu múzejnícke sny nepodarilo naplniť až do konca. Od r. 2001 pracuje v Štátnej ochrane prírody SR, na Správe CHKO Ponitrie ako zoológ.

Od skorej mladosti a čias základnej školy fotografuje vtáky a jeho snímky v knihách, kalendároch, posteroch a výstavách doma aj v zahraničí pozná celý svet. Za všetky diela vo svete hovoria napr. fotografie v knihách (Mebs 1989, Nicolai 1993, Mebs & Scherzinger 2000, 2008, Mebs & Schmidt 2006, Heintzenberg 2007 a iné). Ako sám hovorí, fotografovaniu prírody a vtáctva úplne prepadol a táto aktivita zaujala dosť významné miesto v celom jeho živote. Začínal s klasickými fotoaparátmi, veľmi veľa snímok v jeho archíve tvoria zábery 6×6 cm fotografovanými s aparátom Pentacon Six, dnes pracuje so špičkovou digitálnou technikou. Veľa krát pomohol kolegom svojimi zábermi k rozšíreniu poznatkov o potrave vzácnych, ale aj bežných druhov vtákov (viď aj článok o potrave výrika v tomto čísle).

Už ako študent gymnázia začal písať rôzne popularizačné články s fotkami. Prvý bol o chochláčoch severských, a vyšiel v časopise Kamarát v r. 1976. Bol z toho vtedy nesmierne šťastný a dodnes si pamätá ten krásny pocit, keď otvoril časopis a objavil v ňom svoj článok. Okrem toho, chochláče sú vtáky, ktoré ho veľmi fascinovali, boli pre neho veľmi exotické a zahalené rúskom tajomstva a venovali ich pozorovaniu aj s Lacom Šnírerom veľa času. Jeho doterajší život je do veľkej miery spojený s popularizáciou prírody a jej ochrany. Dodnes odpublikoval úctyhodný počet, asi 800 článkov v rôznych periodikách, najmä popularizačných, a dve knihy. Prvá bola určená deťom „Príbehy uja Stana s vtáčatami v lese“ a vyšla vo vydavateľstve Prunella v Ružomberku v r. 1999, druhá je odbornou monografiou „Dravé vtáky Slovenska vo fotografii“ a vyšla v nakladateľst-

ve DANSTA (Urmince, Topoľčany) v r. 2007. Pracuje aj na ďalšej knihe „Sovy Slovenska vo fotografii“, ktorá by mala vyjsť ešte v r. 2008.

V r. 1977 v Partizánskom založil s priateľmi ornitologickú sekciu ZO Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny (SZOPK), v rámci ktorej s dnešným riaditeľom ZOO Bojnice, Ing. Vladimírom Šrankom od r. 1980 zorganizoval 15 ročníkov ornitologických táborov na rôznych lokalitách Slovenska. Boli zamerané hlavne na výskum lokalít, významných z hľadiska ochrany prírody a navrhovaných na vyhlásenie za chránené územia (NPR Parížske močiare, Veľké Ripňany, Marcelová, Vodná nádrž Petrova Ves, NPR Senné, Alúvium potoka Paríž, Trstiny Veľké Kosihy, Rákosisko, Hamské tŕstie...). Ich cieľom bolo priniesť aktuálne podklady o ich prírodných hodnotách ale aj odchyt a krúžkovanie vtáctva. Viacerých z týchto táborov sme sa osobne i s deťmi zúčastnili a mnohí z vtedajších detských účastníkov sú dnes aktívni členovia ornitologických spoločností, prípadne profesionálni zoológovia. Veľkým ťahúňom na tieto tábory bola Stanova pozitívna energia, priateľský prístup a pohodová atmosféra v prírode, i napriek častému útoku miliónov komárov. Cenné je, že výsledky takmer všetkých táborov (s výnimkou posledného) boli publikované.

Je aktívnym účastníkom mnohých ornitologických táborov a táborov ochrancov prírody po celom Slovensku. Spolu sme sa zúčastnili táborov napr. na Poľane (s Dr. F. Balátom v r. 1989), v Kiarove (1991), na Rimave (1996), v Poiplí (1997) a všade sa objavilo niečo nové, pútavé, čo prispelo k ochrane a často k vyhláseniu územia za chránené. Ako aktívny účastník ornitologických konferencií pravidelne prispieva svojimi „večernými fotografickým prednáškami“. Je o ne vždy mimoriadny záujem, pretože Stano špičkové zábery okorení vždy humorom a slovom zasväteného znalca života operencov od nás i zo zahraničia.

Jubilant je členom viacerých spoločností – od r. 1975 bol členom Československej ornitologickej spoločnosti, neskôr aj nástupníckych spoločností českej i slovenskej. Patrí k zakladajúcim členom Slovenskej ornitologickej spoločnosti (1985), dodnes je aj členom jej výboru (od

r. 2006 SOS/BirdLife Slovensko), a členom jej faunistickej komisie. Veľmi si váži, že skúšku pre udelenie licencie na krúžkovanie vtáctva robil u RNDr. Jiřího Formánka z Národného múzea v Prahe za prítomnosti Mgr. Štefana Danka, a to v r. 1977 (počas konferencie Dravci 1977 v Davli pri Prahe). Spolu s Lacom Šnirerom bol iniciátorom vzniku Slovenskej krúžkovacej centrály, dlhšie roky je už skúšobným komisárom pri udeľovaní krúžkovacích licencií. Viac rokov bol aj členom Moravského ornitologického spolku a Slovenskej zoologickej spoločnosti. Od r. 1976 je členom Skupiny pre výskum a ochranu dravých vtákov a sov (dnes Ochrana dravcov na Slovensku – RPS, kde je aj členom výboru). Vždy podčiarkuje, že z vtáctva hlavne dravce a sovy, ich výskum, fotografovanie a ochrana vyplnili značnú časť jeho života. Veľa energie venoval ochrane kráľa slovenských vtákov – orla kráľovského, ktorého Stanove snímky zdobia viaceré knihy vo svete.

Okrem už spomenutých kolegov si najviac oceňuje spoluprácu s Dušanom Karaskom, Jozefom Chavkom, Karolom Šotnárom, Jozefom Lengyelom, Antonom Krištínom, Jánom Korňanom, Rudolfom Kropilom, Stanislavom Ondrušom, Branislavom Matejovičom ale aj ďalšími. Za mnohých kolegov Ti prajeme Stano veľa zdravia a ešte dlhé roky plné krásnych zážitkov v prírode a samozrejme veľa šťastia a spokojnosti.

Literatúra

- HEINTZENBERG F. 2007: Greifvögel und Eulen. — Franckh-Kosmos Verlags, Stuttgart.
- MEBS T. 1989: Greifvögel Europas. — Franckh-Kosmos Verlags, Stuttgart.
- MEBS T. & SCHERZINGER W. 2000: Die Eulen Europas. — Franckh-Kosmos Verlags, Stuttgart.
- MEBS T. & SCHERZINGER W. 2008: Die Eulen Europas. — Franckh-Kosmos Verlags, Stuttgart.
- MEBS T. & SCHMIDT D. 2006: Die Greifvögel Europas, Nordafrikas und Vorderasiens. — Franckh-Kosmos Verlags, Stuttgart.
- NICOLAI B. 1993: Greifvögel und Eulen. — Gräfe und Unzer GmbH, Munchen.

tk, ad, lš